

VÕRU MUUSIKAKOOL SÜVAÕPPE KLAVERI ÕPPEKAVA

1. EESMÄRGID

Klassikalise muusika süvaõppe õppekava rakendamine annab lastele ja noortele võimaluse õppida süvendatult tundma muusikat – omandada muusikalist kirjaoskust, õppida eri ajastutel loodud muusikat mõistma ning seda vastavalt interpreteerima. Pillimängu õppimine avab parimad võimalused, et tungida muusika peenematesse nüanssidesse, arendades õppureid isikliku kogemuse põhjal nii füüsiliselt kui ka vaimselt. Antud õppekava annab teadmised ja oskused soovi korral jätkata muusikahariduse omandamist kesk- ja/või kõrgemal tasemel. Muusikaainete õppes on õppeained omavahel tihedalt seotud ja õpilase areng sõltuvuses tehniliste ja vaimsete omaduste arendamise ajastamisest. Õpetajate ülesandeks on leida ja välja kujundada professionaalseks õppeks võimelised õpilased ja õppekava tervikliku täitmise korral suunata nad sobivale erialale.

Klassikalise muusika süvaõppes toimub:

- muusikaliste vormide, stiilide tundmaõppimine, nende analüüs ja vajalike mänguvõtete õpetamine
- loomevõimete kavakindl arendamine;
- loominguprotsessi seaduspärasuste ja etappide tundmaõppimine;
- muusikateoste interpretatsioonivõimalustega tutvumine;
- aktiivse ja püsiva suhte loomine muusikakultuuriga;
- tehniliste oskuste arendamine;
- professionaalse muusikahariduse omandamiseks ettevalmistamine.

Nominaalne õpiaeg kestab 7 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat.

2. ÕPPEAINETE LOETELU JA TUNNIJAOTUSKAVA

Õppeained	noorem aste				vanem aste		
	I tase – algõpe		II tase		III tase		
	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	3. aasta
klaver	1,5	1,5	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
solfedžo	2	2	1-2	1-2	2	2	2
muusikalugu					1	1	1
koosmuusitseerimine – II tase koorilaul/ III tase							
klaveriansambel			1*	1*	1	1	1
Lisapill*					0,5	0,5	0,5

* valikaine

3. AINEKAVAD

3.1. Õppeaine nimetus: KLAVER

Maht tundides:

Süva solisti suund (edaspidi A)- 2 akadeemilist kontakttundi nädalas, 70 tundi õppeaastas.

Süva koosmängu suund (edaspidi B) - 1,5 akadeemilist kontakttundi nädalas, 52 tundi õppeaastas.

- 35 min+ 35 min
- 45 min + 22,5 min
- 45 min (individuaalselt) + 45 min (kellegagi koos)
-

Õpetuse eesmärgid:

- hea klaverimänguoskuse omandamine
- muusikalise üldhariduse andmine
- õpilaste loominguliste võimete avastamine ja nende kavakindel arendamine
- orienteerumine muusikamaailma eri stiilides
- aktiivse kontserdikülastaja ja muusikakuulaja ettevalmistamine
- lapse, kui isiksuse väärtushinnangute suunamine, et osaleda erinevate isetegevusringide töös
- võimekamate õpilaste ettevalmistamine edasiõppimiseks

Õppeaine programm

A- ja B-suund

I tase 2 aastat

1. Mängutehnilised oskused 1. aastal

Helistikud C-a, G-e, D, A, E, H, F-d. Heliredelid 2 oktavit.

Taseme näited:

M. Aaron Piano Course Lessons Grade One

J. S Bastien Piano Basics Level 1

J. Thompson Easiest Piano Course Part Two

E. Sarmanto-Neuvonen – Iloisia Elainkuvia Pianolle

R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1

F. Emonts The European Piano Method – Volume 1

R. Päts, L. Kõlar Etüüdid-harjutused (valikuliselt)

Mängutehnilised oskused 2. aastal

Helistikud C-a, G-e, D, A, E, H, F-d, g, c. Heliredelid 2-4 oktavit koos kätega. Akordid arpedžod, kromaatileine heliredel ja lihtkadentsid.

Taseme näited:

C. Czerny – H. Germer. Etüüdid I osa (valikuliselt)

J. S Bastien Piano Basics Level 2, Level 3

J. Thompson Easiest Piano Course Part Three, Part Four

R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1

F. Emonts The European Piano Method – Volume 2

M. Louhos, C. Juris, H. Liu-Tawasrsrjerna - Piano avain ohjelmisto 1

2. Muusikalised oskused

Oskab ennast väljendada, noodist lugeda, ansamblis mängida, esitada erineva karakteriga palu.

Taseme näited:

P. Tšaikovski - Laste album op.36 – Vana prantsuse laul, Nuku haigus.

L. Garùta – Rotala meža

E. Tamberg - „Kõik tantsivad” – Tibutants, Kuketants.

U. Antoni - Keili-Kaisa Klaverivihik I

Saab algteadmised polüfoonilisest muusikast ja selle esitamisest. Näit. polüfoonilise faktuuri ja elementidega tantsud – gavotid, menuetid, bourreed, kontratantsud. Tutvub ja mängib lihtsamaid suurvorme.

3. Mõisted

Dünaamikamärgid: p, f, mf, mp, crescendo, diminuendo, ff, pp, sf.

Tempo terminid: andante, moderato, allegro

Alteratsioonimärgid: diees, bemoll, bekarr

Viiulivõti, bassivõti, oktav, helistik, duur, moll, eeltakt, eellöök.

Mänguvõtted: legato, staccato, portato

Mõisted: menuett, kaanon, kadents, fermaat, ritenuto.

4. Lisategevused

Igal aastal toimuvad mitmed suvekoolid pianistidele: Tallinna Muusikakeskkooli pianistide suvekool, Võru klaveri suvekool, H. Elleri nim. Tartu Muusikakooli suvekool.

Igal aastal on parimatel pianistidel võimalik osa võtta konkurssidest:

TMKK korraldab talve hakul vabariiklikku noorte pianistide konkurssi,

Tartus toimub A. Russaku nim. pianistide konkurss detsembris,

Šiguldas toimub L. Garùta nim. pianistide konkurss märtsikuus,

Lõuna-Eesti regiooni ja Vabariiklik pianistide konkurss toimuvad paaritutel aastanumbritel märtsikuus.

5. Esinemiste kord

Õppur peab esinema 3 korda õppeaasta jooksul. Edukamatel õppuritel on võimalik esineda kooli poolt korraldatud avalikel kontsertidel kultuurimajas ja üldhariduskoolides, klaveriosakonna advendikontserdil ja kevadistel muusikakooli tutvustavatel kontserditel üldhariduskoolides ja lasteaedades.

I õppeaasta lõpus peab õppur esitama hindelisel kontserdil 2 erineva karakteriga pala.

6. Nõuded taseme lõpul

I taseme lõpus toimub hindeline arvestus, kus õppur peab esitama 2 erineva karakteriga pala (sh. võib olla ka etüüd).

Taseme näited:

C. Czerny – H. Germer Etüüd nr. 15 (I osast)

J. S. Bastien – Prelüüd a-moll

R. Kangro - Kurb printsess

U. Antoni – A'la Amadeus

A-suund

II tase 2 aastat

1. Mängutehnilised oskused 1. aastal

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid 4 oktavit koos kätega ja lahku. 3-helilised akordid koos kätega portatos ja staccatos, 4-helilised lühikesed arpedžod eraldi kätega (või 3-helilised lühikesed arpedžod koos kätega), pikk arpedžo eraldi kätega 4 oktavit, kromaatiline heliredel koos kätega 4 oktavit, lihtkadentsid.

Taseme näited:

I. Berkovitš - Väikesed etüüdid

J. B. Duvernoy - op. 176 etüüdid
 F. Burgmüller – op 100
 L.Schytte – op 108 – 25 väikest etüüdi

Mängutehnilised oskused 2. aastal

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, H, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid lahku. Duurid tertsis. 3-helilised akordid koos kätega pedaaliga ja staccatos, 4-helilised arpedžod koos kätega, pikk arpedžo koos kätega, D7 pikk arpedžo 2 oktavit koos kätega, VII7 lühike arpedžo 2 oktavit eraldi kätega, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsid.

Taseme näited:

C. Czerny – H. Germer. Etüüdid I-II osa
 S. Heller - Valitud etüüdid op. 45, 46, 47

2. Muusikalised oskused

Oskab ennast väljendada, lugeda noodist, mängida erineva karakteriga palu, suudab mängida polüfooniat ja suurvormi. Õpib saatma lastelaule akordimärkidega.

Näit. E. Melartini - Hommik

J. S. Bach - A. M. Bachi noodivihik

M. Clementi - Sonatiinid op. 36

R. Pajusaar – klaveripalade kogumik „Kaelkirjak õpib tantsima“

3. Mõisted

Tempoterminid: andantino, allegretto, vivace, piu mosso, poco a poco.

Muusikapala esitust iseloomustavad terminid: dolce, risoluto, marcato, con spirito, giocoso.

Kõik intervallid, sekstakord, kvartsekstakord.

Eksprompt, gavott, arietta, polonees, imitatsioon, polüfoonia,

4. Lisategevused

Igal aastal toimuvad mitmed suvekoolid pianistidele: Tallinna Muusikakeskkooli pianistide suvekool, Võru Muusikakoolis klaveri suvekool (kohustuslik osavõtt), H. Elleri nim. Tartu Muusikakooli suvekool.

Igal aastal on kohustuslik osa võtta konkursist:

TMKK korraldab talve hakul vabariiklikku noorte pianistide konkurssi,

Tartus toimub A. Russaku nim. pinaistide konkurss, enamasti detsembri algul,

Šiguldas toimub L. Garùta nim. pinaistide konkurss märtsikuus,

Lõuna-Eesti regiooni ja Vabariiklik pianistide konkurss toimuvad paaritutel aastanumbritel märtsikuus.

5. Esinemiste kord

II taseme õppur (3,4 kl) peab esinema 3 korda aastas. II taseme 1. aasta lõpus on üleminekukontsert, 2. aasta lõpus on üleminekueksam. Mõlemad sooritused on hindelised. II taseme 1. aasta lõpus peab õppur esitama 2 teost: polüfoonia või suurvormi ja etüüdi või pala.

Edukamatel õppuritel on võimalik esineda kooli poolt korraldatud avalikel kontserditel kultuurimajas ja üldhariduskoolides, klaveriosakonna advendikontserdil ja kevadistel muusikakooli tutvustavatel kontserditel üldhariduskoolides ja lasteaedades. Kaks korda aastas toimuvad hindelised heliredelite arvestused: detsembri alguses ja IV veerandi alguses.

6. Nõuded taseme lõpul

4. klassi õppuritel tuleb üleminekueksamil esitada 4 teost: polüfoonia, suurvorm, etüüd (esitada II trimestril) ja pala.

Näit. J. S. Bach - Väike prelüüd F – duur

M. Clementi - Sonatiin op. 36 nr. 3 I osa

C. Czerny – H. Germer - Etüüd nr. 50

A. Pärt - Pardipoegade tants

A-suund

III tase 3 aastat

1. Mängutehnilised oskused 1. aastal

Helistikud C-a, G-e, D-h, A-fis, E, H, F-d, B-g, Es-c, As-f. Heliredelid lahku, 3 ja 10 otse. 4-helilised akordid eraldi kätega pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-helilinelühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo eraldi kätega, pikk arpedžo lahku, D7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, D7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, VII7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, VII7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, liitkadentsi I kuju.

Taseme näited:

H. Berens - 32 valitud etüüdi op. 61 ja 88

C. Czerny – H. Germer - Etüüdid II osa

L. Schytte op. 68 25 etüüdi

H. Bertini op 100

H. Lemoine op 37

Mängutehnilised oskused 2. aastal

Kõik helistikud. Heliredelid lahku, 3 ja 10 otse. 4-helilised akordid koos kätega pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo koos kätega, pikk arpedžo lahku, D7 pikk arpedžo lahku, D7 lühike arpedžo koos kätega 4 oktavit, VII7 pikk arpedžo lahku, VII7 lühike arpedžo koos kätega 4 oktavit, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, liitkadentsi II kuju.

Taseme näited:

H. Berens - 32 valitud etüüdi op. 61 ja 88

A. Bertini - 28 valitud etüüdi op. 29

A. Löschhorn - op. 66 etüüdid; op.136 etüüdid

C. Czerny – H. Germer. Etüüdid (II osa)

F. Burgmüller – op 109

Mängutehnilised oskused 3. aastal

Kõik helistikud. Heliredelid, 3 ja 10 lahku, 6 otse. 4-helilised akordid pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo koos kätega, pikk arpedžo lahku (tutvuda pööretega), D7 pikk arpedžo lahku, D7 lühike arpedžo koos kätega, VII7 pikk arpedžo lahku, VII7 lühike arpedžo koos kätega, kromaatileine heliredel lahku, liitkadentsi II kuju.

Taseme näited:

C. Czerny - op. 299 etüüdid

J. F. Burgmüller - op. 109 etüüdid

H. Berens op 88

S. Herller op 45, 46, 47

2. Muusikalised oskused

Oskab ennast väljendada, lugeda noodist, mängida ansamblis, suudab mängida polüfooniat ja suurvormi, oskab tähtnimetuste järgi klaverisaadet kujundada, oskab mängida džäss- ja popmuusikat.

Näit. J. S. Bach - Väikesed prelüüdid ja fuugad,

J. S. Bach - 2 – häälsed inventsioonid,

J. S. Bach - 3 – häälsed inventsioonid,

F. Kuhlau - Sonatiin op. 59 nr. 1 A – duur,

R. Tobias - 10 klaveripala lastele, R. Rannap - Lahe lugu, Viimane auruvedur,
 B. Kõrver - Klaveripalad, L. Auster - Tütarlaps Gea
 M. Dvorak - Džassetüüdid, D. Agay - Folk Blues. Evry Night.
 K. Hallik-Rebane – Hea tuju klaverilood
 K. Rebane – Klaveriloomad. Klaverilood 2
 R. Pajusaar – klaveripalade kogumik „Kaelkirjak õpib tantsima“
 R. Vinciguerra – Sonatiinid

3. Mõisted

Tempoterminid: largo, adagio, accelerando, presto, prestissimo, molto, allegro molto.
 Muusikapala esitust iseloomustavad terminid: ad libitum, agitato, con anima, rubato.
 Sonaadivormi osad – ekspositsioon, töötlus, repriis, kooda.
 Polüfoonilisest muusikast – inventsioon, sinfonia, prelüüd, fuuga.

4. Lisategevused

Igal aastal toimuvad mitmed suvekoolid pianistidele: Tallinna Muusikakeskkooli pianistide suvekool, Võru Muusikakooli klaveri suvekool (osavõtt kohustuslik), H. Elleri nim. Tartu Muusikakooli suvekool. Kõik nimetatud suvekoolid toimuvad augustis.

Igal aastal on kohustuslik osa võtta konkursist:

TMKK korraldab talve hakul vabariiklikku noorte pianistide konkurssi, Tartus toimub A. Russaku nim. pinaistide konkurss, enamasti detsembri algul, Šiguldas toimub L. Garùta nim. pinaistide konkurss märtsikuus, Lõuna-Eesti regiooni ja Vabariiklik pianistide konkurss toimub paaritutel aastanumbritel märtsikuus.

Kohustus külastada 2 korda aastas koolis toimuvaid külalisesinejate kontserte.

5. Esinemiste kord

III taseme 1. ja 2. aasta õppur peab esinema 3 korda aastas. Õppeaasta lõpus on üleminekukontserdid. 3. aasta lõpus on lõpueksam. Üleminekukontserdid ja lõpueksam on hindelised. 5.kl õppurid mängivad üleminekukontserdil etüüdi või pala ja suurvormi.

Näit. A . Marguste - Suutäis pähklišokolaadi

H. Lemoine - Etüüd.op. 37 nr. 20

A. Diabelli - Sonatiin op. 151 nr. 4 G – duur I osa

2. aasta õppurid mängivad üleminekukontserdil (aasta lõpus) polüfoonia, suurvormi ja pala ning II poolaasta jooksul tuleb kontserdil hindele esitada etüüd.

Näit. J. S. Bach - 2 – häälnel inventsioon nr. 3 D – duur

F. Kuhlau - Sonatiin op. 59 nr. 1 A – duur

F. Mendelssohn - Sõnadeta laul nr. 4 A – duur

Näit: C. Czerny – H. Germer. Etüüd nr. 18 (II osa)

Kaks korda aastas toimuvad hindelised heliredelite arvestused: detsembri alguses ja IV veerandi alguses.

Edukamatel õppuritel on võimalik esineda kooli poolt korraldatud avalikel kontsertidel kultuurimajas ja üldhariduskoolides, klaveriosakonna advendikontserdil ja kevadistel muusikakooli tutvustavatel kontserditel üldhariduskoolides ja lasteaedades.

6. Nõuded taseme lõpul

3. aasta ehk III taseme lõpueksamil mängib õppur 4 teost: polüfoonia, suurvormi ja kaks erineva karakteriga pala (nendest üks Eesti helilooja teos). Lõpueksami kavas võib olla ka džässmuusikapala. Etüüd tuleb õppuritel esitada I poolaasta talvel.

Tasemenäited lõpueksami kava kohta:

J. S. Bach - 3 – häälnel inventsioon nr. 6 E - duur

W. A. Mozart - Sonaat G – duur I osa
 E. Grieg - Nokturn op. 54
 B. Kõrver - Kaara Simm

B-suund

II tase 2 aastat

1. Mängutehnilised oskused 1. aastal

Helistikud C-a, G-e, D, A, E, H, F-d, g, c. Heliredelid 2-4 oktavit koos kätega.
 Akordid, arpedžod, kromaatileine heliredel ja lihtkadentsid.

Taseme näited:

C. Czerny – H. Germer. Etüüdid I osa (valikuliselt)
 J. S. Bastien Piano Basics - Level 1, Level 2,
 J. Thompson Easiest Piano Course Part Three, Part Four
 R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1
 F. Emonts The European Piano Method – Volume 2
 M. Louhos, C. Juris, H. Liu-Tawasrsjerna - Piano avain ohjelmisto 1

Mängutehnilised oskused 2. aastal

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid 2 oktavit koos kätega ja lahku. 3-helilised akordid koos kätega portatos ja staccatos, 4-helilised lühikesed arpedžod eraldi kätega (või 3-helilised lühikesed arpedžod koos kätega), pikk arpedžo eraldi kätega 4 oktavit, kromaatileine heliredel koos kätega 4 oktavit, kadentsid.

I. Berkovitš - Väikesed etüüdid
 J. B. Duvernoy - op. 176 etüüdid
 F. Burgmüller – op 100
 L. Schytte – op 108 – 25 väikest etüüdi

2. Muusikalised oskused

Oskab ennast väljendada, lugeda noodist, mängida erineva karakteriga palu, suudab mängida polüfooniat ja suurvormi. Õpib saatma lastelaule akordimärkidega.

E. Melartini - Hommik
 L. Schytte – Trollide tants
 J. S. Bach - A. M. Bachi noodivihik
 R. Pajusaar – Inetu pardipoeg

3. Mõisted

Tempoterminid: andantino, allegretto, vivace, piu mosso, poco a poco.
 Muusikapala esitust iseloomustavad terminid: dolce, risoluto, marcato, con spirito, giocoso.

Kõik intervallid, sekstakord, kvartsekstakord
 Eksprompt, gavott, arietta, polonees, imitatsioon, polüfoonia.

4. Lisategevused vt. I tase

5. Esinemiste kord

Õppur peab esinema 2-3 korda aastas. 1. aasta lõpus on üleminekukontsert, taseme lõpus on üleminekueksam. Üleminekukontsert ja -eksami on hindelised.
 1. õppeaasta lõpul tuleb esitada 2 pala, millest 1 on ansambli- või akordsaate pala.
 II taseme 2. aastal toimub kaks hindelist heliredelite arvestust: detsembri alguses ja aprilli alguses.

6. Nõuded taseme lõpul

II taseme lõpus tuleb eksamil esitada 3 teost: suurvorm või polüfoonia, pala ja ansambli- või akordsaate pala.

Näit. J. George – Sonatiinid

J. S. Bach - A. M. Bachi noodivihik
R. Kangro – Tuhkatriinu

B-suund

III tase 3 aastat

1. Mängutehnilised oskused 1 aastal

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, H, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid lahku. Duurid tertsis. 3-helilised akordid koos kätega pedaaliga ja staccatos, 4-helilised arpedžod koos kätega, pikk arpedžo koos kätega, D7 pikk arpedžo 2 oktavit koos kätega, VII7 lühike arpedžo 2 oktavit eraldi kätega, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsid.

C. Czerny – H. Germer. Etüüdid I-II osa

S. Heller - Valitud etüüdid op. 45, 46, 47

F. Burgmüller – op 100

L.Schytte – op 108 – 25 väikest etüüdi

Mängutehnilised oskused 2. aastal.

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, H, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid lahku. Duurid tertsis. 3-helilised akordid koos kätega pedaaliga ja staccatos, 4-helilised arpedžod koos kätega, pikk arpedžo koos kätega, D7 pikk arpedžo 2 oktavit koos kätega, VII7 lühike arpedžo 2 oktavit eraldi kätega, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsid. C. Czerny – H. Germer. Etüüdid I-II osa

S. Heller - Valitud etüüdid op. 45, 46, 47

F. Burgmüller – op 100

L.Schytte – op 108 – 25 väikest etüüdi

Mängutehnilised oskused 3.aastal.

Helistikud C-a, G-e, D-h, A-fis, E, H, F-d, B-g, Es-c, As-f. Heliredelid lahku, 3 ja 10 otse. 4-helilised akordid eraldi kätega pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo eraldi kätega, pikk arpedžo lahku, D7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, D7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, VII7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, VII7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsi I kuju.

H. Berens - 32 valitud etüüdi op. 61 ja 88

C. Czerny – H. Germer - Etüüdid II osa

L. Schytte op. 68 25 etüüdi

H. Bertini op 100

H. Lemoine op 37

2. Muusikalised oskused

Oskab ennast väljendada, lugeda noodist, mängida ansamblis, oskab tähtnimetuste järgi klaverisaadet kujundada. Õpilane peaks aastas läbi võtma 4-6 erinevat teost. Näit. Polüfooniast võiks mängida menuette, kaanoneid ja fugette. Suurvormidest M. Clementi Sonatiinid op. 36 I ja III osad. Paladest P. Tšaikovski Lastealbum op.39, R. Kangro Klaveripalad lastele, A. Maikapar Väikesed novellid op. 8, R. Pajusaare klaveripalu kogumikust „Kaelkirjak õpib tantsima“, U. Sisaski palu „Tähistaeva tsüklist“

3. Mõisted

Tempoterminid: largo, adagio, accelerando, presto, prestissimo, molto, allegro molto.

Muusikapala esitust iseloomustavad terminid: ad libitum, agitato, con anima, rubato.

Sonaadivormi osad – ekspositsioon, töötlus, repriis, kooda.

Polüfoonilisest muusikast – inventsioon, sinfonia, prelüüd, fuuga.

4. Lisategevused vt. I tase

5. Esinemiste kord

Õppur peab esinema 2 korda aastas. III taseme 1. ja 2. aasta lõpus on üleminekukontsert. Taseme lõpus on lõpueksam. Üleminekukontserdid ja lõpueksam on hindelised. Õppurid mängivad üleminekukontserdil 2 erineva karakteriga pala (võib ka etüüd või suurvorm olla), ja üks ansambliilu või akordsaate pala.

Näit. R. Schumann op. 68 Noorte album- Väike romanss

D. Kabalevski – Tokatiin

Kaks korda aastas toimuvad hindelised heliredelite arvestused: detsembri alguses ja aprilli alguses. III taseme 3. aastal toimub heliredelite arvestus ainult detsembris.

6. Nõuded taseme lõpul

III taseme lõpueksamil mängib õppur 3 teost: polüfoonia või suurvorm, pala ja üks ansambliilu või akordsaate pala.

Näit. lõpueksami kava:

J. S. Bach – Väikesed prelüüdid ja fuugad e- moll või

M. Clementi – Sonatiin op.36 C- duur I osa

P. Tšaikovski – Magus unelm

E. Mägi – Hiir hüppas

Õppematerjalid

Kooli noodikogu sisaldab küllaldaselt määralt vajalikku õppematerjali. Algõpetuse kogumikkudest on olemas: M. Aaron Piano Course Lessons - Primer, Grade One; J. S Bastien Piano Basics -. Primer, Level 1, 2, 3; J. Thompson Easiest Piano Course - Part 1, 2, 3, 4; R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1, 2, 3; F. Emonts The European Piano Method – Volume 1, 2, 3, Artobolevskaja, A. Esimene kohtumine muusikaga, Nikolajev, A. Klaverikool, Kõlar, L. Algas. Olemas on etüüdide kogumikud eespool nimetatud autorite etüüdidega, Anna Magdaleena Bachi noodivihik, J. S. Bachi Väikesed prelüüdid ja fuugad, 2 – häälsed inventsioonid, 3 – häälsed inventsioonid, L. van Beethoveni Kerged sonatiinid, M. Clementi Sonatiinid, D. Cimarozza Sonaadid, F. Kuhlau Sonatiinid, W. A. Mozart Sonaadid. P. Tšaikovski Laste album, R. Schumanni Noorte album, S. Prokofjevi Laste muusika, kogumikud Eesti heliloojate klaveripaladega sh K. Hallik-Rebane „Hea tuju klaverilood“, K. Rebane „Klaveriloomad. Klaverilood 2“, R. Pajusaar klaveripalade kogumik „Kaelkirjak õpib tantsima“, U. Antoni - Keili-Kaisa Klaverivihik I, III. Noodikogus on kogumikud, mis on koostatud õppeaastate kaupa ja sisaldavad kõiki eelpool nimetatud nelja olulist valdkonda, on ühe helilooja kogumikke ja klasside kaupa ühe valdkonna kogumikke.

CD plaatidest on olemas: Eesti heliloojate klaveripalu lastele ja noortele, R. Schumanni Noorte album, Beethoveni Sonaadid, J. S Bachi 2 – ja 3 – häälsed inventsioonid.

3.2. **Õppeaine nimetus: SOLFEDŽO**

Vaata Võru Muusikakooli süvaõppe akordioni õppekava punkt 3.2. Solfedžo

3.3. **Õppeaine nimetus: MUUSIKALUGU**

Vaata Võru Muusikakooli süvaõppe akordioni õppekava punkt 3.3. Muusikalugu

3.4. **Õppeaine nimetus: KOOSMUSITSEERIMINE – KOORILAUL** (vaata Võru Muusikakooli viisikoori õppekava),

KLAVERIANSAMBEL

Maht tunded: II ja III tase- 1 rühmatund nädalas (I tasemel valikainena).

3.5. Õppeaine nimetus: LISAPILL

Klaveri süvaõppe õppekava õppurid saavad lisapilli valikainena valida kõikide Võru muusikakoolis tavaõppes õpetatavate pillide hulgast.

Maht tundides: 0,5 individuaaltundi nädalas

Õpetuse eesmärgid:

- avardada muusikalise kirjaoskuse taset mõnel teisel instrumendil
- loomingulise initsiatiivi arendamine, õpetades uusi vahendeid eneseväljendamiseks
- muusikaliste vormide, stiilide tundmaõppimine, nende analüüs ja vajalike mänguvõtete õpetamine

Programm

Õppeaine sisu ja nõuded on kõikide pillide puhul kirjeldatud vastava pilli tavaõppe ainekava I taseme programmis ja nõuetes.